

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.21.131/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Molnár és Dr. Bata Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Molnár Iván) által képviselt felperesnek - a Dr. Halmi Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Halmi Franciska) által képviselt I. r. és a személyesen eljáró II. r. alperesek ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében ai Törvényszék 2017. november hó 3. napján kelt 20.P.21.277/2016/37. számú közbenső ítélete ellen az I. r. alperes részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15 000 (tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes és az I. r. alperes között 1989-ben alakult ki szorosabb érzelmi kapcsolat, összeköltözésük a felperes főiskolai tanulmányainak idejére tehető (1993/94-es tanév II. féléve). Ekkor a felperes és az I. r. alperes a felperes édesanyjának **(település 1. neve)**, **(ingatlan 1. címe)** utcai ingatlanában lakott, a nyári szünetet pedig az **(nyaraló címe)** családi nyaralóban töltötték. Az I. r. alperes előbb alkalmazottként dolgozott, majd 1991-ben egyéni vállalkozó lett, kezdetben autószerelő műhelyt vezetett. A vállalkozásához szükséges autóalkatrészeket külföldről hozta be, ilyenkor alkalmyszerűen a felperes is elkísérte.

A felperes és az I. r. alperes kapcsolatából 1994. december 18. napján **(gyermek 1. neve)**, majd 1999. szeptember 5-én **(gyermek 2. neve)** nevű gyermekeik születtek. **(gyermek 1. neve)** megszületésének időpontjában a felek a felperes édesanyjának és anyja élettársának a tulajdonát képező **(település 1. neve)**, **(ingatlan 2. címe)** **(gyermek 1. neve)** utcai ingatlanban laktak, majd innen 1996. őszén az alperes édesanyjának a tulajdonában álló **(település 1. neve)**, **(ingatlan 3. címe)** utcai ingatlanba költöztek.

A gyermekek születését követően a felperes GYES-ben, majd GYED-ben részesült, a GYES leteltét követően a felperes az I. r. alperesnél állt munkaviszonyban, részben a vállalkozásban végzett munkát, míg ezen felül ellátta a háztartási teendőket, gondozta a gyermekeket.

A felperes és az I. r. alperes 2002-ben a gyermekeik részére három ingatlant vásároltak, azokra mindkettejük javára holtig tartó haszonélvezeti jogot alapítottak. Egyidejűleg a saját nevükre is vásároltak egy ingatlant (0536/13. hrsz.), amely egymás között egyenlő arányban került a tulajdonukba. A gyermekek 1/2-1/2 arányú közös tulajdonát képező, s a felperes valamint az I. r. alperes haszonélvezeti jogával terhelt **(település 1. neve)** külterület **(tanya címe)** megnevezésű tanya ingatlanon lakóházat létesítettek, ezen felül ott istálló és gazdasági épületek is felépítésre kerültek, ahol lovakat tartottak. Az építkezés munkálatait a felperes irányította, beszerezte az építési

engedélyt, amelyen az ő neve szerepel építettként, és megvásárolta az építési anyagok egy részét. A felperes a gyermekeket rendszeresen kísérte edzésre (lovastorna, gokart), lányát heti két-három alkalommal e célból **(település 2. neve)**re vitte autóval. A gyermekek bel-és külföldi sportversenyeken is részt vettek, ezekre a család gyakran együtt utazott el.

A felperes és az I. r. alperes közösen döntöttek a gyermekek iskoláztatásáról, szabadidős elfoglaltságukról, együtt jártak családi rendezvényekre, eseményekre, közösen nyaraltak, illetve síeltek, részt vettek bálokon, borvacsorákon.

Az I. r. alperes kezdetben a vállalkozásában dolgozott, majd utóbb egy kft.-t alapított, amelynek tevékenységében időszakosan a felperes is részt vett. Ezen felül a felperes közreműködött édesanyja mezőgazdasági vállalkozásában. Mind a felperes, mind az I. r. alperes édesanyja munkájával, illetve anyagiakkal rendszeresen támogatta a családot.

A felperes és az I. r. alperes kapcsolata 2012-ben megromlott, 2014. nyarától a háztartási költségeket már elfelezték, majd a felperes leánygyermekükkel együtt 2015. december 3-án elköltözött a **(település 1. neve)**, **(ingatlan 5. címe)** szám alatti ingatlanba, míg a fiúgyermek az I. r. alperes háztartásában él.

A felperes keresetében kérte az általa felállított vagyonmérleg alapján az élettársi közös vagyon megosztását, és az I. r. alperes kötelezését, 164 237 400 Ft megfizetésére. Állította, hogy az I. r. alperessel 1994-től 2014. nyaráig gazdasági együttműködést is magába foglaló élettársi kapcsolatban élt. A jogi értelemben vett élettársi jogviszony alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy kapcsolatukból két gyermek született, egymást támogatva, segítve folyamatosan együtt éltek, közösen ingatlanokat vásároltak, illetve építettek, együttélésük alatt mindvégig közösen gazdálkodtak.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Tagadta, hogy a felperessel élettársi kapcsolatban élt volna, állította, hogy sosem laktak közös ingatlanban, közös célokért való gazdasági együttműködés pedig nem valósult meg közöttük. Hivatkozott arra, hogy a felperes által megjelölt időtartam nagy részében neki mással volt érzelmi kapcsolata, a felperessel kizárólag a közös gyermekek miatt vett részt különböző rendezvényeken, családi programokban. Hangsúlyozta, a felperes a vállalkozásában ténylegesen munkát sosem végzett, az annak létrehozásához, működtetéséhez szükséges anyagi eszközöket javarészt édesanyja bocsátotta rendelkezésére, aki a vállalkozás adminisztratív feladatait is ellátta.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes 1994. január 1. napjától 2014. május 31. napjáig élettársi kapcsolatban éltek egymással. Bizonyítottanak ítélte, hogy a felek 1994-től egy ingatlanban laktak, ezt alátámasztó bizonyítékként értékelte az I. r. alperesnek a **(.....)** i Városi Bíróság előtt 6.P.21.403/2002. szám alatt folyamatban volt perben tett tanúvallomását, amelyben az I. r. alperes a felperest feleségként említette, az együttlakás tényét elismerte. A peradatok alapján igazoltnak találta, hogy hol az egyikük, hol a másikuk édesanyjának a tulajdonát képező ingatlanban éltek. tanú 5, tanú 3 tanúvallomása alapján bizonyítottanak fogadta el a felek **(tanya címe)** megnevezésű tanya ingatlanban való életvitelszerű együttélését, ezt erősítő tényként minősítette, hogy a családi eseményeken együtt vettek részt, harmadik személyek felé összetartozásukat kimutatták, közösen építkeztek, illetve vásároltak a gyermekek részére ingatlant. Közös gazdasági célnak tekintette a gyermekek felnevelését, gondozását, azt, hogy a részükre ingatlanokat vásároltak, arra a maguk javára haszonélvezeti jogot alapítottak, a telekingatlanokon pedig jelentős beruházás eredményeként felépítményes ingatlanokat hoztak létre. Mindezek alapján

az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az élettársi kapcsolat összes fogalmi eleme megvalósult, azt közel a felperes által a keresetben megjelölt időtartamban határozta meg.

Részben annak elkészttségére, részben a meghallgatni kért tanúnak a felperessel fennálló haragos viszonyára tekintettel elutasította az I. r. alperes 2017. október 20. napján tartott tárgyaláson előterjesztett tanúbizonyításra vonatkozó indítványait.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen előterjesztett fellebbezésében az I. r. alperes elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Változatlanul vitatta, hogy a felperessel közös gazdálkodást is megvalósító élettársi életközösségben élt, e körben fenntartotta az általa az elsőfokú eljárásban előadottakat. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nem folytatta le teljes körűen, nem adott tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. Hangsúlyozta, a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy élettársi kapcsolatuk 1994. évtől 2015. december 5. napjáig állt fenn, ehhez képest az elsőfokú bíróság nem adta ítéletében indokát annak, hogy az élettársi életközösséget miért a közbenső ítélet szerinti időtartamban határozta meg. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során nem vizsgálta a felperes mezőgazdasági tevékenységéből eredő vagyongyarapodását, nem rögzítette a teljes vagyonmérleget, emiatt a tényállást hiányosan állapította meg. Véleménye szerint megsértette az eljáró bíróság a 2011. évi CXII. tv. 22. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét, mert nem vizsgálta, hogy a felperes milyen módon jutott hozzá a **(település 1. neve)**i Városi Bíróság 4.P.20.507/2004. és a 6.P.21.403/2002. számú ügyének irataihoz, és nem kísérelte meg annak feltárását, hogy a felperessel való kapcsolata ténylegesen hogyan került minősítésre („neje” vagy „nője”).

Kiemelte, a felperessel sosem élt egy ingatlanban életvitelszerűen, bejelentett lakcíme mindvégig az édesanyja tulajdonát képező **(település 1. neve)**, **(ingatlan 6. címe)** szám alatti ingatlanban volt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget tanú 6 és **(tanú neve)** tanúvallomásának, akik nyilatkozatukkal bizonyították, hogy a vállalkozás könyvelését az édesanyja, illetve külső megbízott végezte, az nem a felperes feladatköréhez tartozott, emellett nevezett tanúk igazolni tudták, hogy nem a felperessel, hanem egy **(személy neve)** nevű hölgygel állt szoros érzelmi kapcsolatban, aki egyben a vállalkozás munkájában is közreműködött. Vitatta, hogy a két gyermek felnevelése önmagában közös gazdasági célt jelentene, kiemelve, hogy a gyermekeket nem tervezték, a gyermekvállalás nem közös akaratelhatározás volt. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel a felperes valós vagyoni helyzetét, emiatt az élettársi kapcsolat megállapíthatósága esetén sincs mód a közös vagyon megosztására. Megítélése szerint a felperes sikerrel nem bizonyította a perben az élettársi kapcsolat létét, különös tekintettel a gazdasági együttműködésre, a háztartásban végzett tevékenysége pedig a javára nem vehető figyelembe, miután azt javarészt fizetett alkalmazottak végezték.

Kiemelte, a tényállás megállapítása során nem lett volna figyelembe vehető **(tanú neve)** és tanú 5 tanúvallomása, miután e tanúk nyilatkozatából elfogultságuk egyértelműen megállapítható. Ugyanakkor kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte **(tanú neve)**, továbbá édesanyja, **(tanú neve)** tanúkenti meghallgatását, és nem értékelte a **(tanú neve)**, valamint tanú 6 által előadottakat, akik a közös gazdálkodás hiányát támasztották alá. Utalt arra, az elsőfokú ítélet indokolása nem tesz említést **(tanú neve)** nyilatkozatának értékeléséről sem, aki elfogulatlanul nyilatkozott a peres felek kapcsolatáról.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg az élettársi kapcsolatuk tartamát és megalapozottan utasította el az alperes elkésztett előterjesztett bizonyítási indítványait.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat megállapíthatósága körében a tényállást helyesen állapította meg, a feltárt bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, érdemi döntésével és annak indokaival az ítéletábra egyetért, ezért közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatban az alábbiakra kíván rámutatni.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontjával a tekintetben, hogy a perbeli esetben az élettársi kapcsolat megvalósulásához szükséges konjunktív feltételek teljesültek, a felperes és az I. r. alperes jogi értelemben élettársaknak minősülnek. Az élettársak fogalmát a jelen ügyben alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 685/A. §-ában foglalt értelmező rendelkezés határozza meg, az élettársak vagyoni viszonyait pedig az 1959-es Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdése olyan polgári jogi jellegű viszonyként szabályozza, amely a polgári jogi társaság speciális fajtájaként lényegében formátlan polgári jogi kötelezéseknek minősül.

A felhívott törvényhelyhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlat szerint az élettársi kapcsolat fogalma feltételezi a felek közös lakásban való együttélését, a közös háztartás fenntartását, a felek közötti érzelmi és gazdasági közösség fennállását, az összetartozásuk harmadik személyekkel szembeni felvállalásának tényét, valamint azt is, hogy a felek legalább hallgatólagosan egyetértsenek abban, hogy a közös gazdasági tevékenységük eredményeként szerzett vagyon közös legyen (LB. Pfv.II.20.044/2011/4.; 20.357/2011. (XI.09.).

A peradatok alapján megállapítható, hogy a felperes és az I. r. alperes egy ingatlanban való együttélése megvalósult, ezt maga az I. r. alperes ismerte el a más perekben tett nyilatkozatával. Állította, hogy együtt éltek a szülők ingatlanában oly módon, hogy hol a felperes, hol az I. r. alperes édesanyjának lakását használták ((**ingatlan 1. címe**) utca, (**ingatlan 2. címe**) (**gyermek 1. neve**) utca, illetve „hobbi” ingatlan). Az I. r. alperes semmivel sem bizonyította, hogy a fenti - esetlegesen valótlán tartalmú - nyilatkozat megtételére bárki kényszerítette volna, e tekintetben tényelődást sem tett. (**személy neve**)k pedig nincs jelentősége, hogy az I. r. alperes a fenti ingatlanokba nem jelentkezett be, miután azok egyike sem képezte a tulajdonát. Ugyanakkor a jelen perben tett olyan kijelentést, előfordult, hogy amikor napközben hazament - ami alatt a (**település 1. neve**), (**tanya címe**) tanya (.....) szám alatti ingatlant értette - azt tapasztalta, hogy a gyermekei nem mentek iskolába (13. sz. jk. 7. oldal 7. bek.). Ebből pedig az a következtetés vonható le, hogy ezt az ingatlant maga is az otthonának tekintette, onnan ment dolgozni és oda tért vissza a munka befejeztével. Kijelentette, a gyermekeinek arra volt szükségük, hogy az apjuk mellett nőjenek fel, ami arra utal, hogy négyőjüket egy családnak tekintette. Ezt a tényt egyebekben tanú 5 és tanú 3 is alátámasztotta tanúvallomásában. tanú 5 a háztartási teendőkben volt a felperes segítségére, mindvégig a tanya ingatlanban dolgozott, ami a peres felek és a gyermekek közös otthona volt. Nemcsak a felperes és a gyermekek, de az I. r. alperes ruházatát is a tanú tartotta rendben, valamennyiükre mosott, vasalt, napi rendszerességgel az ingatlanban látta az I. r. alperest. Alkalmanként az I. r. alperes hazatelefonált a tanúnak, hogy az öltönyét, ingét készítse ki, mert tárgyalásra megy. tanú 3, aki a felek lovait gondozta, tanúvallomásában ezzel egybehangzó nyilatkozatot tett. A fentiekből következően a közös ingatlanban való folyamatos együttélés ténye bizonyítást nyert.

További lényeges elem az élettársi kapcsolat megállapíthatósága szempontjából az érzelmi kapcsolat léte. Ennek bizonyítása gyakran nehézségekbe ütközik, hiszen a felek viszonyuk bensőséges voltáról általában nem adnak számot másoknak, erről legfeljebb legközelebbi hozzátartozóik bírnak tudomással. Vannak azonban olyan objektív, külső jegyek, amelyekből következtetések vonhatók le az érzelmi kapcsolat létre, esetlegesen annak hiányára. Az I. r. alperes közel 20 éven át gondoskodott a felperesről és közös gyermekeikről, amelyre érzelmi kötődés hiányában nyilvánvalóan nem került volna sor. Már maga a gyermekvállalás is a másik fél iránti mély elköteleződés kifejezése, hiszen optimális esetben a szülők a gyermekeket közösen, szerető családi környezetben kívánják felnevelni, ahogyan erre a felperes és az I. r. alperes is hosszú időn át törekedett saját nyilatkozatából kitűnően. Nem vitás, hogy a peres felek gyermekvállalása nem volt tervezett, de közös döntésük volt, hogy a terhességet megtartják, majd második gyermeket is vállalnak. Egyező előadásuk szerint a második gyermek vállalása előtt genetikust is fel kívántak keresni az esetleges fejlődési rendellenesség kiszűrése érdekében, amire csupán azért nem került sor, mert a felperes addigra már várandós lett. Tény ugyanakkor az is, hogy a peres felek összetartozásukat kifelé is kimutatták, kapcsolatukat a külvilág felé felvállalták, miután együtt mentek borvacsorákra, bálókba, ami nem jellemezhetette volna kapcsolatukat éveken keresztül érzelmi kötődés és a szoros együvé tartozás érzésének hiányában. Nem fogadható el az I. r. alperes ezzel kapcsolatos magyarázata, nevezetesen, hogy mindezt csak a gyermekek kedvéért, az ő érdekükben tette, nem életszerű ugyanis, hogy valaki 20 éven keresztül úgy mutatja ki a másik fél iránti pozitív érzelmeit, hogy valójában érzelmileg nem kötődik hozzá. Mindemellett az érzelmi kapcsolat léte sem zárja ki, hogy az I. r. alperes esetlegesen harmadik személlyel tartson fenn szerelmi viszonyt, az ugyanis a perben nem volt megállapítható, hogy a peres felek szexuális kapcsolata mely időpontban szakadt meg. Az élettársi viszony megállapíthatósága szempontjából a szexuális kapcsolat léte vagy hiánya nem döntő jelentőségű, fennállásának feltételei akkor is megállapíthatóak, ha az egyik fél esetlegesen „külső” kapcsolatot is fenntart.

Helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja a tekintetben is, hogy a felperesnek és az I. r. alperesnek voltak közös gazdasági céljaik, azok megvalósítása érdekében egymással együttműködtek. Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság érveivel, miszerint már önmagában a gyermekek közös nevelésének célja elegendő az élettársi kapcsolat megállapításához szükséges gazdasági közösség fennállásához (BDT2015. 3301/I.). A gyermekvállalás ugyanis hosszú távú pénzügyi, gazdasági elköteleződést jelent, hiszen a gyermekek megélhetésének, iskoláztatásának biztosítása folyamatosan terheli a háztartás költségvetését. A peres felek gyermekei - egyező előadásuk szerint - költséges sportot űztek (gokart, lovastorna), külföldi versenyeken vettek részt, amelynek többletköltségeit folyamatosan biztosítani kellett. Lényeges, hogy számos versenyre a szülők is elkísérték a gyermekeket, a felek leánygyermekét rendszeresen kellett **(település 2. neve)**re edzésre szállítani, amelynek költségeit a szülők csak egymással együttműködve, közös akaratelhatározásuk eredményeként tudták finanszírozni.

A gyermekeket a felperes gondozta, nevelte, ami az átlagosat meghaladó időráfordítást igényelt. A felek **(gyermek 1. neve)** utónevű gyermeke diszlexiás és diszgráfiás volt, vele a felperes nemcsak az általános iskolai tanulmányai alatt, hanem a középiskolás éveiben, sőt még főiskolás korában is együtt tanult, míg **...(gyermek 2. neve)** sportfoglalkozásokra szállítását is elsősorban a felperes oldotta meg. A peres feleknek az volt a kifejezett, avagy hallgatólagos megállapodása, hogy a gyermekneveléssel kapcsolatos feladatokat a felperes lássa el, így neki nem kellett kereső tevékenységet folytatnia, míg az I. r. alperes volt az, aki a család működéséhez szükséges anyagi háttérrel biztosította. Ez a fajta munkamegosztás tette lehetővé, hogy az I. r. alperes elsősorban a munkavégzéssel foglalkozzon, így a gyermeknevelési feladatokból kevésbé vette ki a részét. Az, hogy ez milyen módon és mértékben befolyásolja a szerzési arányok meghatározását, a folytatódó

eljárásban vizsgálendő, a per jelen szakaszában ugyanakkor abból a szempontból van jelentősége, hogy a kifejtettek alkalmasak a közös gazdasági együttműködés tényének alátámasztására.

Megállapítható ugyanakkor az is, hogy a felperes az I. r. alperes által fenntartott autószalon létrehozásában, működtetésében részt vett, ezt tanú 2 és tanú 3 tanúvallomása is alátámasztotta, ott időszakosan munkaviszonyban is állt. Az egész család, így a felperes megélhetését is az innen származó jövedelem biztosította. Azt az I. r. alperes sem vitatta, hogy cél volt a felperes vállalkozásban való aktív részvétele, az pedig, hogy ez mennyiben volt eredményes, illetve ebből a felperes milyen jövedelemre tett szert, ugyancsak a szerzési arányok meghatározása során bír jelentőséggel. Itt kívánja megjegyezni az ítéletábra, a kialakult bírói gyakorlat szerint az élettársi jogviszony megállapításához önmagában az a tény, hogy a hosszú távra tervezett érzelmi és gazdasági kapcsolat létesítésekor - jelen esetben annak bizonyos időszakában - az egyik fél önhibáján kívül nem képes jelentős jövedelem megszerzésére és a közös életvitel anyagi terheit kizárólag a másik fél viseli, nem zárja ki a gazdasági kapcsolat keletkezését. A fentiekből következően a felperesi munkavégzés hiánya a gazdasági kapcsolat létét nem zárja ki, kifejezetten a peres felek által kialakított munkamegosztás tette lehetővé az I. r. alperes részére a folyamatos kereső tevékenység folytatását, ezáltal a család egésze megélhetésének biztosítását.

További közös gazdasági célként értékelendő a közös otthon megteremtése. Ennek érdekében a peres felek nem vitásan felépítették otthonukat a perbeli tanyás ingatlanon, az építési engedélyt a felperes nevére állították ki, az építkezéssel kapcsolatos ügyintézésben a felperes aktívan részt vett. Ennek tényét egyebekben az I. r. alperes sem cáfolta, amit igazol az a körülmény is, hogy az I. r. alperes nyilatkozatából kitűnően a készpénzben fizetendő kiadásokra az édesanyja adott pénzt a felperesnek, amire minden bizonnyal azért került sor, mert ő intézte az építkezéssel kapcsolatos vásárlásokat. Emellett az I. r. alperes az ellen sem emelt kifogást, hogy a számlák a felperes nevére kerültek kiállításra, az ingatlan pedig főképpen a felperes elképzelései szerint került kialakításra, kivitelezésre. További lényeges körülmény, hogy az ingatlanra mindkettejük javára haszonélvezeti jogot alapítottak, az építkezés befejezését követően folyamatosan a tanyás ingatlan szolgált az egész család otthonául.

Peradat van arra is, hogy a felperes és az I. r. alperes a tanya építését megelőzően a gyermekeik nevére vásárolt telekingatlanon kívántak építkezni, ami egyéb okok miatt nem valósult meg, de ugyancsak a felek közös gazdasági céljaként értékelhető.

Az I. r. alperes hangsúlyozta fellebbezésében, hogy a felperessel nem volt közös bankszámlája, amit az elsőfokú bíróság nem értékelt. Ez tény, ugyanakkor a pénz kezelésének módjából, a közös bankszámla hiányából nem lehet következtetést levonni a gazdasági közösség hiányára, az nem minősíti a peres felek gazdasági együttműködését, miután annak nem feltétele.

Kiemelendő, az I. r. alperes és édesapjának felesége között korábban peres eljárás volt folyamatban, amelyben a felperes tanúként került meghallgatásra. E perben az I. r. alperes jogi képviselője a felperest az I. r. alperes élettársaként jelölte meg, aki ezt az információt nyilvánvalóan az I. r. alperestől szerezte, ami szintén alátámasztja a kapcsolat élettársi minőségét.

Az I. r. alperes fellebbezésében több eljárási szabálysértésre hivatkozott, amelyek álláspontja szerint akadályát képezik egyfelől a tényállás teljes körű és alapos feltárásának, másfelől az érdemi felülbírálatra alkalmas döntés meghozatalának. Érvelése szerint a felperes keresetében az életközösség megszakadásának időpontjaként 2015. decemberét jelölte meg, amelyhez képest az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében azt 2014. májusában határozta meg, és eltérően jelölte meg az élettársi kapcsolat kezdő időpontját is, álláspontját azonban e tekintetben nem indokolta. A kezdő

időpontot a felperes előadásán túl az I. r. alperes által a már hivatkozott peres eljárásban tett nyilatkozata is alátámasztja, állította ugyanis, hogy **(gyermek 1. neve)** nevű gyermekük megszületését megelőzően másfél évig laktak együtt a **(ingatlan 1. címe)** és a **(ingatlan 2. címe)** utcai ingatlanban. Nem vitatható, hogy a felperes keresetlevelében az elsőfokú ítéletben megjelölthöz képest későbbi időpontra tette a különélésük kezdetét, azonban a perben foganatosított személyes meghallgatása során már következetesen állította, hogy az I. r. alperessel fennállott kapcsolata 2014. nyarán szakadt meg, amelynek tényét - azon túl, hogy magának az élettársi viszonynak a fennálltát vitatta - az I. r. alperes nem vonta kétségbe. A felperes elköltöztetésének időpontja pedig nem volt vitatott, arra 2015. decemberében került sor. Erre figyelemmel nem vétett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor 2014. nyarára tette az élettársi jogviszony megszűnéséért, közbenső ítéletét e tekintetben részletesebben indokolnia sem kellett. Megjegyzi az ítéletábra, az I. r. alperes az élettársi kapcsolat megállapítása esetére sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem terjesztett elő másodlagos ellenkérelmet arra vonatkozóan, hogy a felperessel fennállott kapcsolata más időpontban kezdődött vagy szakadt meg.

A Pp. 3. § (3) bekezdésében írtak szerint a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. A fentiek szerinti tájékoztatás hiánya azonban csak akkor eredményezheti az ítélet hatályon kívül helyezését, ha az kihatással volt az érdemi döntésre. Helytállóan hivatkozott a fellebbezési eljárás során a felperes arra, hogy miután az I. r. alperes vitatta az élettársi kapcsolat létét, a felperest terhelte teljes egészében a bizonyítás a tekintetben, hogy jogi értelemben vett élettársi viszonyban élt az I. r. alperessel. E kötelezettségének pedig a felperes anélkül is eleget tett, hogy az elsőfokú bíróság erről tájékoztatta volna, így az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság ténylegesen nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének, nem minősül az eljárás hatályon kívül helyezésére okot adó lényeges eljárási szabálysértésnek.

Az I. r. alperes kifogásolta, hogy a felperes más per anyagát bizonyítékként használta fel jelen perben, azt pedig az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felperes milyen módon jutott hozzá e per irataihoz. A Pp. szabad bizonyítási rendszer alkalmazását teszi lehetővé annak kimondásával, hogy a bíróság - ha a törvény másként nem rendelkezik - a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas (Pp. 3. § (5) bekezdés). Ebből következően nincs akadálya annak, hogy más peranyag bizonyítékként felhasználható legyen. Ha a fél által egyéb perben tett tanúvallomás a bíróság előtt folyamatban levő perben félként tett nyilatkozatával ellentétes, úgy az eltérő nyilatkozatokat - a per egyéb adataival összevetve - a bíróság mérlegeli és ennek eredményeként alakítja ki álláspontját és határozza meg a tényállást. Ehhez azonban természetesen a per anyagává kell tennie a másik eljárásban készült jegyzőkönyvet, mint bizonyítékot. Ha a jegyzőkönyvben foglaltak felhasználása perben nem álló harmadik személy személyiségi jogait érintené, úgy személyiségvédelmi igényt nem az I. r. alperes, hanem az érintett személy érvényesíthetne a 2011. évi CXII. tv. 22. § (2) bekezdésére alapítottan, így közömbös az a körülmény, hogy a felperes milyen módon jutott hozzá az I. r. alperes nyilatkozatát tartalmazó, más bíróság előtt folyamatban volt perben készült jegyzőkönyvhöz. Megjegyzi az ítéletábra, az élettársi kapcsolat megállapíthatósága szempontjából közömbös, hogy a hivatkozott perben a felperes - más személy által - az I. r. alperes „nője”-ként, avagy „neje”-ként került megjelölésre, miután maga az I. r. alperes nevezte meg a felperest házastársaként, így az elsőfokú bíróság nem vétett eljárási szabályt akkor, amikor a fenti ellentmondás feloldása érdekében nem rendelt el további bizonyítást.

Az I. r. alperes sérelmezte továbbá a fellebbezésében, hogy a perben nem került sor teljes körű vagyonmérleg felállítására, abból hiányoznak a felperes tulajdonaként nyilvántartott vagyontárgyak és e vagyontárgyak mikénti megosztására vonatkozó kérelem sem került előterjesztésre, így véleménye szerint a tényállás hiányossága miatt a jogvita elbírálására nincs lehetőség. A per jelen szakaszában azonban az elsőfokú bíróságnak kizárólag az élettársi kapcsolat létét, illetve annak időbeli határait kellett vizsgálnia, annak elbírálása, hogy mi tartozik az élettársi közös vagyonba és ez ilyen milyen módon kerülhet megosztásra, a folytatódó eljárásra tartozó kérdés, a vagyonmérleg esetleges hiányossága az élettársi kapcsolat megállapíthatósága körében hozandó közbenső ítélet szempontjából közömbös. Egyik peres fél sincs elzárva attól, hogy a folytatódó eljárásban a vagyonmérleget kiegészítése, bővítse, az I. r. alperesnek ennek érdekében még viszontkeresetet sem kell előterjesztenie, elegendő, hogy az álláspontja szerint a felperesi vagyonmérlegből „kimaradt” vagyontárgyakat és azok megosztásának módját megjelölje.

Ugyancsak az eljárás későbbi szakaszában vizsgálandó a felek szerzésben való közreműködésének aránya is. Ehhez kapcsolódott az I. r. alperes további fellebbezési kifogása, nevezetesen, hogy a felperes nem végzett háztartási munkát, az fizetett alkalmazott feladata volt, és a vállalkozásban sem fejtett ki tevékenységet, ami cáfolja az élettársi jogviszony létét. Mindezek a hivatkozások azonban a szerzési arány meghatározásakor bírnak jelentőséggel, így azok elbírálására a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után kerülhet sor.

Az I. r. alperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét javarészt **(tanú neve)** és tanú 5 tanúvallomására alapította, akik - megítélése szerint - nem elfogulatlanok, vallomásuk a tényállás alapjául nem szolgálhat. **(tanú neve)** a felperes édesanyja, aki valóban nem tekinthető érdektelen, illetve elfogulatlan tanúnak, azonban az ő nyilatkozata nélkül, az egyéb bizonyítékok alapján is megállapítható az élettársi kapcsolat léte. Megjegyzi az ítéletábra, önmagában a közeli hozzátartozói viszony nem teszi a tanúvallomást - elfogultságra figyelemmel - értékelhetetlenné abban az esetben, ha az a perben beszerzett egyéb bizonyítékokkal összhangban áll, illetve azokkal nem ellentétes. **(tanú neve)** tanúvallomása illeszkedik az élettársi viszonyt igazoló egyéb bizonyítékok közé, így kirekesztése nem indokolt. tanú 5 elfogultságára vonatkozóan pedig bizonyíték, illetve tényadat nem merült fel, így semmi sem indokolja, hogy azt az ítéletábra mellőzze, erre önmagában az I. r. alperesnek a tanú elfogultságát vélelmező kijelentése nem alkalmas.

Az I. r. alperes további kifogása, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte **(tanú neve)** tanúkénti meghallgatását arra figyelemmel, hogy a felperes anyjával kialakult rossz kapcsolata miatt nem tekinthető elfogulatlannak. A peradatokból kitűnően **(tanú neve)**nek már évekkel azelőtt megszakadt nevezett tanúval a kapcsolata, hogy a peres felek a tanyás ingatlanba költöztek volna, így az azt követő időszakot illetően a tanú közvetlen tapasztaláson alapuló, hitelt érdemlő információkkal a kapcsolatuk természetéről, minőségéről nem rendelkezhet, emiatt a meghallgatásának mellőzése az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolja.

Nem vétett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor nem fogatosította az I. r. alperes édesanyjának tanúkénti meghallgatását, az élettársi kapcsolat fennállásáról ugyanis - az egyéb bizonyítékok ismeretében - a tanú vallomása nélkül is megalapozottan döntött. A tanú nyilatkozata - még ha egybevágna is az I. r. alperes által előadottakkal - sem lett volna alkalmas az élettársi kapcsolat létének cáfolására, így az eljárás e szakaszában való meghallgatása nem volt szükséges. A szerzési arányok meghatározása tekintetében azonban indokoltnak tűnik a vallomástétele, amelyre - a már kifejtettek szerint - a folytatódó eljárásban kerülhet sor.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla is bizonyítottanak ítélte, hogy a felperes és az I. r. alperes az elsőfokú bíróság által megjelölt időtartamban gazdasági együttműködést is magában foglaló, jogi értelemben vett élettársi kapcsolatban éltek, vagyonuk megosztásáról az elsőfokú bíróság a folytatódó eljárásban hozhat döntést.

Az I. r. alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési eljárási költségeinek a viselésére, amelynek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése valamint 4/A. §-a alapján állapította meg hat munkaóra figyelembe vételével.

Szeged, 2018. április 4.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró